

Bratislava, dňa 01. 03. 2023
Sp. zn. UOO/2022/00391
Sp. zn. UOO- 29/2023
Č. r. UOO/2023/586

ROZHODNUTIE

Úrad na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti, so sídlom Námestie slobody 2919/29, 811 06 Bratislava (**d'alej len „úrad“ alebo „správny orgán“**), ako nezávislý orgán štátnej správy príslušný podľa § 13 ods. 6 písm. c), § 19 ods. 1 a nasl. zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (d'alej len „zákon o ochrane oznamovateľov“) a v súlade s § 5, § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (d'alej len „Správny poriadok“) vo veci správneho deliktu, ktorého sa dopustil účastník konania **TRANSPETROL, a.s., so sídlom Šumavská 38, 821 08 Bratislava 2, IČO: 31 341 977 (d'alej len „účastník konania“ alebo „spoločnosť“)** právne zastúpený advokátskou kanceláriou SOUKENÍK – ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, vydáva toto

rozhodnutie:

Účastníkovi konania sa ukladá pokuta vo výške **3 000 eur (slovom: tritisíc eur) podľa § 19 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov** za to, že účastník konania si nesplnil povinnosť podľa § 10 ods. 5, § 10 ods. 7 a § 11 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov, keď oznámenie oznamovateľa – Email zo dňa 27. 10. 2021 doručený predsedovi predstavenstva a generálnemu riaditeľovi Jánovi Horkovičovi označený ako „*podnet podozrenie na korupciu*“, obsahom ktorého bolo okrem iného aj podozrenie na predraženú zákazku na dodanie technických služieb (d'alej aj „oznámenie o protispoločenskej činnosti“) neprijal, oznámenie v zákonom stanovenej lehote 90 dní nepreveril, a oznamovateľa neinformoval o výsledku preverenia oznámenia a o opatreniach, a to do 10 dní od preverenia oznámenia, pričom uvedené oznámenie nezaevidoval do evidencie oznámení.

Účastník konania je povinný uloženú pokutu zaplatiť v lehote **do 15 dní** odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet správneho orgánu číslo **IBAN: SK48 8180 0000 0070 0066 0131**, vedeného v Štátnej pokladnici s uvedením identifikačného variabilného symbolu **292023** a konštantného symbolu **6348**.

Odôvodnenie:

1. Správny orgán začal správne konanie vo veci vyššie uvedeného správneho deliktu z vlastného podnetu.
2. Správny orgán v súlade s § 18 Správneho poriadku oznámil účastníkovi konania začatie Správneho konania vo veci správneho deliktu listom „Upovedomenie o začatí správneho konania o správnom delikte“ č. z.: UOO/2022/002024 zo dňa 19. 12. 2022, ktorý mu bol doručený dňa 19. 12. 2022 a prostredníctvom ktorého účastníkovi konania oznámil, že voči nemu vedie správne konanie vo veci správneho deliktu podľa § 19 ods.1 zákona o ochrane oznamovateľov.
3. Správny orgán v súlade s § 33 ods. 2 Správneho poriadku prostredníctvom upovedomenia o začatí správneho konania oboznámil účastníka konania s podkladmi pre rozhodnutie a umožnil účastníkovi konania vyjadriť sa k nim, vrátane k spôsobu ich zistenia. Účastník konania tiež dostal možnosť navrhnúť ich doplnenie, a to do 10 pracovných dní odo dňa doručenia upovedomenia o začatí správneho konania.
4. Dňa 22. 12. 2022 bol správny orgán doručený list účastníka konania označený ako „Oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia a žiadosť o predĺženie lehoty na vyjadrenie“ zo dňa 22. 12. 2022, obsahom ktorého bolo oznámenie účastníka konania o udelení plnomocenstva advokátskej kancelárii SOUKENÍK – ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711 na zastupovanie v správnom konaní a žiadosť účastníka konania o predĺženie lehoty na vyjadrenie, a to do 15. 01. 2023.
5. Dňa 27. 12. 2022 správny orgán vyhovel žiadosti účastníka konania o predĺženie lehoty na vyjadrenie, pričom účastník konania následne dňa 13. 01. 2023 doručil správny orgánu svoje vyjadrenie.
6. Podklad pre rozhodnutie v tomto správnom konaní tvoria nasledovné písomnosti:
 - Email oznamovateľa označený ako „podnet podozrenie na korupciu Transpetrol“, doručený úradu dňa 01. 08. 2022, súčasťou ktorého je aj oznámenie o protispoločenskej činnosti, ktoré oznamovateľ doručil svojmu zamestnávateľovi dňa 27. 10. 2021.
 - List oznamovateľa „Výzva na predloženie dôkazov“ zo dňa 29. 09. 2022, doručený úradu dňa 11. 10. 2022 (ďalej aj „výzva na predloženie dôkazov“),
 - Žiadosť o poskytnutie súčinnosti v zmysle §13 ods. 12 zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti o zmene a doplnení niektorých zákonov– ODPOVEĎ zo dňa 22. 08. 2022, doručené úradu dňa 26. 08. 2022,
 - Urgencia – žiadosť o poskytnutie súčinnosti v zmysle §13 ods. 12 zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti o zmene a doplnení niektorých zákonov– ODPOVEĎ zo dňa 26. 09. 2022, doručené úradu dňa 27. 09. 2022 spolu s prílohami:
 - Príloha č. 1 Harmonogram kontrol,
 - Príloha č. 2 Protikorupčný program spoločnosti TRANSPETROL, a.s.,
 - Príloha č. 3 PGR 1/2015 Oznamovanie protispoločenskej činnosti a poskytovanie ochrany,

- Príloha č. 4 PGR 6/2010 Etický kódex TRANSPETROL, a.s.,
 - Príloha č. 5 Informácia o vnútornom systéme oznamovania a preverovania protispoločenskej činnosti,
 - Príloha č. 6 Oznámenie zo dňa 01. 10. 2019,
 - Príloha č. 7 Oznámenie zo dňa 13. 05. 2021,
 - Príloha č. 8 Oznámenie o školení zo dňa 14. 09. 2021.
- Vyjadrenie k upovedomeniu o začatí správneho konania zo dňa 13. 01. 2023, doručené úradu dňa 13. 01. 2023 (ďalej aj „vyjadrenie“).
 - List Sociálnej poisťovne označený ako „Poskytnutie súčinnosti“ zo dňa 16. 02. 2023 o poskytnutí prehľadu počtu zamestnancov.

Skutkové okolnosti vyplývajúce z podkladov pre rozhodnutie

7. Účastník konania je spoločnosť – akciová spoločnosť s počtom zamestnancov nad 250, ktorej jediným akcionárom je Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, čím je naplnená podmienka podľa § 10 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov, podľa ktorého je účastník konania povinný mať zriadený interný systém preverovania oznámení.
8. Z Emailu oznamovateľa označeného ako „Podnet podozrenie na korupciu Transpetrol“, ktorý bol doručený úradu dňa 01. 08. 2022 vyplýva, že:
 - dňa **27. 10. 2021** bol predsedovi predstavenstva a generálnemu riaditeľovi spoločnosti TRANSPETROL, a.s. Jánovi Horkovičovi (ďalej len „generálny riaditeľ“) doručený email oznamovateľa, označený ako „*Podnet podozrenie na korupciu*“, ktorý sa týkal pracovného úrazu oznamovateľa, pracovných vzťahov a v ktorom oznamovateľ poukazoval aj na možné podvodné konanie firmy, ktorá zabezpečovala čistiace práce a na nedokončené, umelo nadhodnotené zákazky.
 - dňa **02. 11. 2021** bola oznamovateľovi doučená odpoveď generálneho riaditeľa, v ktorej sa okrem iného uvádza.: „*Celý Váš e-mail je postavený na Vašich domnienkach. Vnútorná politika Spoločnosti je jasne daná, ste povinný nahlasovať protiprávne jednanie a protispoločenskú činnosť ihneď, ako Vám je známa, a nie iba vtedy, keď to Vy sám chcete. Mali ste v danom čase postupovať v súlade so všeobecne záväzne právnymi predpismi a podľa interných predpisov Spoločnosti. Je Vaším právom nakladať s prezentovanými názormi podľa Vášho rozhodnutia, za čo však nesiete tiež plnú právnu zodpovednosť. Samozrejme, i spoločnosť TRANSPETROL, a.s. využije všetky právne prostriedky na ochranu svojho mena*“.
 - dňa 13 . 12. 2021 oznamovateľ doručil generálnemu riaditeľovi ďalší email označený ako „*Podnet prešetrovanie protizákonnej činnosti/ podnet podozrenie na korupciu Transpetrol*“. Tento email bol oznamovateľom preposlaný aj Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky.
 - dňa 28. 04. 2022 sa oznamovateľ dožadoval informácií o jeho podnete prostredníctvom Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, ktoré ho dňa 17. 05. 2022 informovalo, že spoločnosť jeho podanie preveruje a za tým účelom bol vytvorený harmonogram kontrolnej činnosti.

9. Z obsahu dokumentu pod názvom Žiadosť o poskytnutie súčinnosti v zmysle §13 ods. 12 zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti o zmene a doplnení niektorých zákonov– ODPOVEĎ zo dňa 22. 08. 2022 (ďalej aj „*Odpoveď na žiadosť o poskytnutie súčinnosti*“) vyplýva, že:
- dňa **28. 07. 2021** bol s oznamovateľom skončený pracovný pomer podľa § 63 ods. 1 písm. c) Zákonníka práce. Výpovedná doba uplynula dňa **31. 10. 2021**.
 - dňa **27. 10. 2021** oznamovateľ doručil generálnemu riaditeľovi spoločnosti zo súkromnej adresy email, ktorý vzhľadom na svoju formu, adresnosť a predovšetkým obsah generálny riaditeľ vyhodnotil ako osobný odkaz, vyjadrenie nesúhlasu so skončením pracovného pomeru.
 - dňa **13. 12. 2021** oznamovateľ, v tom čase už ako bývalý zamestnanec, doručil generálnemu riaditeľovi ďalší email s názvom: „*Podnet prešetrenie protizákonnej činnosti/ podnet podozrenie na korupciu Transpetrol*“, pričom tento email bol oznamovateľom odoslaný aj Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky, ktoré je jediným akcionárom spoločnosti. Podľa účastníka konania oznamovateľ v tomto emaili rozširuje a dopĺňa predošlú komunikáciu.
 - dňa **14. 12. 2021** generálny riaditeľ postúpil uvedenú komunikáciu na Právny odbor a kontroly. Kontrolná skupina pristúpila k šetreniu a identifikovala z emailovej komunikácie celkovo 17 udalostí, či skutkov, ktoré sa mali podľa oznamovateľa udiať v spoločnosti od roku 2004, až do momentu skončenia jeho pracovného pomeru, teda takmer do konca roka 2021. Za účelom preverenia všetkých popisovaných udalostí bol vypracovaný harmonogram jednotlivých kontrolných činností.
10. Z obsahu listu pod názvom Výzva na predloženie dôkazov zo dňa 29. 09. 2022 vyplýva, že oznamovateľ bol účastníkom konania vyzvaný na predloženie písomných dôkazov a vyjadrení k nim uvádzaným tvrdeniam.
11. Účastník konania dňa **13. 01. 2023** doručil úradu Vyjadrenie k upovedomeniu o začatí správneho konania, v ktorom uviedol:
- oznamovateľ dňa 27. 10. 2021 doručil vedeniu spoločnosti email, zo svojej súkromnej emailovej adresy, v ktorom uviedol výlučne svoje meno a priezvisko, ostatné osobné údaje umožňujúce jeho nezmeniteľnú identifikáciu neuviedol. Uvedený postup nezodpovedá interným procesom a postupom podávania oznámení v spoločnosti.
 - Spôsob podávania oznámení upravuje interný dokument: *Informácia o vnútornom systéme oznamovania a preverovania protispoločenskej činnosti zo dňa 01. 10. 2019*, s ktorou bol oznamovateľ riadne oboznámený. Oznamovateľ nedodrжал v spoločnosti TRANSPETROL zavedený postup podávania oznámení a svoju prvotnú komunikáciu smeroval vedeniu spoločnosti. Táto komunikácia bola vyhodnotená ako vyjadrenie nesúhlasu so skončením pracovného pomeru zamestnancom a v tom smere bolo na ňu odpovedané.
 - Dňa 13. 12. 2021 bol generálnemu riaditeľovi spoločnosti doručený email zo súkromnej adresy oznamovateľa, ktorý bol dňa 14. 12. 2021 postúpený na Právny odbor a kontroly. Proces preskúmania a vyhodnocovania Podnetu prebieha sústavne, a to až do súčasnosti.

- Podaním oznámenia pri skončení pracovného pomeru je spochybniteľná dobrá viera oznamovateľa v dosiahnutie účelu protikorupčnej politiky spoločnosti.
- Podnet, ktorý je skutkovým základom pre vedenie tohto správneho konania je neurčitý, obsiahly a bez ďalšieho poskytuje len veľmi málo informácií, ktoré môžu byť relevantným základom ďalšieho zisťovania.
- Spoločnosť TRANSPETROL v súčasnosti stále preveruje uvádzané skutočnosti, hoci sú vymedzené neurčito a viažu sa na časovo rozsiahle obdobie, pričom účastník konania uvádza: „*Výhrada o nedodržaní zákonnej lehoty by mohla byť na mieste, avšak výlučne pri striktno formalizovanom chápaní právnej úpravy. V prípade, ak by na Oznámenie v režime zákona č. 54/2019 Z. z. boli kladené obdobné nároky, ako je tomu napríklad v prípade trestného oznámenia, dodržanie zákonných lehôt by bolo objektívne možné.*“
- K nesplnenej povinnosti podľa § 10 ods. 7 zákona č. 54/2019 Z. z. účastník konania uvádza, že táto povinnosť v súčasnosti nie je splniteľná, nakoľko preverovanie stále prebieha.
- K nesplneniu evidenčnej povinnosti podľa § 11 ods. 1 zákona č. 54/2019 Z. z. účastník konania uvádza, že: „*napriek upravenej evidenčnej povinnosti, doposiaľ nebol dôvod takúto evidenciu viesť, nakoľko doteraz nebolo v spoločnosti TRANSPETROL prijaté, vybavené a teda preverené žiadne Oznámenie, ktoré by spoločnosť TRANSPETROL bola povinná evidovať v rozsahu podľa § 11 ods. 1 zákona č. 54/2019 Z. z., resp. článku V ods. 6 Interného dokumentu Oznamovanie protispoločenskej činnosti a poskytovanie ochrany PGR 1/2015.*“

Právny rámec

12. Podľa § 10 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov je zamestnávateľ, ktorý zamestnáva najmenej 50 zamestnancov, a zamestnávateľ, ktorý je orgánom verejnej moci, ktorý zamestnáva najmenej 5 zamestnancov, je povinný určiť organizačnú zložku alebo osobu (ďalej len „zodpovedná osoba“), ktorá plní úlohy zamestnávateľa podľa odsekov 4 až 7 a § 11 ods. 1; na základe zmluvy so zamestnávateľom môže byť zodpovednou osobou aj osoba, ktorá nie je zamestnancom. Zodpovedná osoba musí mať odborné predpoklady na plnenie úloh podľa tohto zákona. V obci a vo vyššom územnom celku je zodpovednou osobou hlavný kontrolór.
13. Podľa § 10 ods. 5 zamestnávateľ podľa odseku 1 je povinný prijať a preveriť každé oznámenie do 90 dní od jeho prijatia; túto lehotu môže predĺžiť o ďalších 30 dní s tým, že predĺženie oznámi oznamovateľovi s uvedením dôvodov predĺženia. Za preverenie oznámenia sa považuje aj postúpenie veci na vybavenie podľa Trestného poriadku alebo osobitných predpisov.
14. Podľa § 10 ods. 7 je zamestnávateľ podľa odseku 1 je povinný oznámiť oznamovateľovi výsledok preverenia oznámenia a opatrenia, ak sa prijali na základe preverenia oznámenia, do desiatich dní od preverenia oznámenia. Ak bolo preverenie oznámenia skončené postúpením veci na vybavenie podľa Trestného poriadku alebo osobitných predpisov,

- zodpovedná osoba si vyžiada výsledok vybavenia v rozsahu, ako to umožňuje osobitný predpis a do desiatich dní od doručenia tohto výsledku s ním oboznámi aj oznamovateľa.
15. Podľa § 11 ods. 1 je zamestnávateľ podľa § 10 ods. 1 je povinný najmenej počas troch rokov odo dňa doručenia oznámenia viesť evidenciu oznámení v rozsahu
- a) dátum doručenia oznámenia,
 - b) meno, priezvisko a pobyt oznamovateľa,
 - c) predmet oznámenia,
 - d) výsledok preverenia oznámenia,
 - e) dátum skončenia preverenia oznámenia.

Zistenia a závery správneho orgánu

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutkových a právnych skutočností správny orgán konštatuje, že z podkladov pre vydanie rozhodnutia vyplýva nasledovné:

16. Z prijatej emailovej komunikácie oznamovateľa správny orgán zistil, že oznamovateľ dňa **27. 10. 2021** adresoval generálnemu riaditeľovi spoločnosti oznámenie o protispoločenskej činnosti. Generálny riaditeľ toto oznámenie o protispoločenskej činnosti vyhodnotil ako vyjadrenie nesúhlasu so skončením pracovného pomeru a oznámenie nepostúpil na preverenie príslušnej zodpovednej osobe, pričom z obsahu celého jeho znenia je zrejmé, že oznamovateľ okrem iného poukazoval aj možné páchanie protispoločenskej činnosti – podozrenie na podvodné konanie firmy, ktorá zabezpečovala čistiace práce, tiež nedokončené a umelo nadhodnocované zákazky. **Na základe uvedených skutočností správny orgán dospel k záveru, že oznamovateľ doručil zamestnávateľovi oznámenie o protispoločenskej činnosti, na preverenie ktorého sa vzťahuje § 10 a nasl. zákona o ochrane oznamovateľov, pričom zamestnávateľ mal povinnosť postupovať v rámci svojho vnútorného systému preverovania oznámení, upraveného vo svojho internom dokumente: PGR 1/2015 Oznamovanie protispoločenskej činnosti a poskytovanie ochrany a Informácia o vnútornom systéme oznamovania a preverovania protispoločenskej činnosti.**
17. Z odpovede na žiadosť o poskytnutie súčinnosti vyplýva, že pracovný pomer oznamovateľa skončil uplynutím výpovednej doby, t. j. ku dňu **31. 10. 2021**, teda v čase podania oznámenia bol oznamovateľ zamestnancom spoločnosti. Následne oznamovateľ dňa **13. 12. 2021**, v tom čase už ako bývalý zamestnanec, adresoval generálnemu riaditeľovi spoločnosti ďalší email, na základe ktorého generálny riaditeľ postúpil uvedenú komunikáciu na Právny odbor a kontroly za účelom jeho vyhodnotenia a preskúmania. **Správny orgán na základe zistených horeuvedených skutočností konštatuje, že v čase doručenia oznámenia o protispoločenskej činnosti mal účastník konania povinnosť sa doručeným oznámením o protispoločenskej činnosti zaoberať, teda ho riadne zaevidovať do príslušnej evidencie, preveriť a oznámiť výsledok preverenia oznamovateľovi v zmysle ustanovení zákona o ochrane oznamovateľov.**

18. Z Harmonogramu kontrol, ako aj z Odpovede na žiadosť o poskytnutie súčinnosti správny orgán ďalej zistil, že z oznámenia o protispoločenskej činnosti oznamovateľa, ako aj z emailu oznamovateľa zo dňa 13. 12. 2021 bolo Právnym odborom a kontroly identifikovaných celkovo 17 udalostí, z toho 13 udalostí tvoria obsah oznámenia o protispoločenskej činnosti, ktorý podal oznamovateľ dňa 27. 10. 2021 a 4 udalosti boli identifikované na základe emailu oznamovateľa, zo dňa 13. 12. 2021. Ako potvrdil účastník konania vo vyjadrení, preverovanie týchto udalostí v súčasnosti stále prebieha, z toho dôvodu povinnosť podľa § 10 ods. 7 zákona o ochrane v súčasnosti nie je splniteľná. Zároveň ako vyplýva z Výzvy na predloženie dôkazov účastník konania až takmer po 11 mesiacoch od urobienia oznámenia vyzval oznamovateľa na predloženie písomných dôkazov a objasnenie tvrdení uvádzaných v oznámení. Vzhľadom na predmetné zistenia správny orgán má za preukázané, že účastník konania **nedodržel zákonnú lehotu na preverenie oznámenia, ktorá mu vyplýva z § 10 ods. 5 zákona o ochrane oznamovateľov.**
19. V súvislosti s argumentáciou účastníka konania, že email oznamovateľa zo dňa 27. 10. 2021 nie je oznámením o protispoločenskej činnosti, a to z dôvodu, že oznamovateľ nedodržel zavedený postup podávania oznámení, správny orgán uvádza, že interný dokument „Informácia o vnútornom systéme oznamovania a preverovania protispoločenskej činnosti“, ustanovuje **možnosť** zamestnancov podať oznámenie o protispoločenskej a) elektronicky: do elektronickej schránky SHP INTRANET TRANSPETROL, a.s., nepretržite dostupnej cez intranet alebo cez nepretržite dostupnú schránku jednotnej emailovej adresy Odboru právneho a kontroly pravnyodbor@transpetrol.sk; b) písomne: poštou na adresu TRANSPETROL, a.s. Odbor právny a kontroly na úseku Generálneho riaditeľa, Šumavská 38, 821 08 Bratislava 2, s označením „neovárať“!; c) osobne: priamo na podateľni TRANSPETROL, a.s. s označením „neotvárať“. Zároveň, Interný dokument PGR 1/2015 Oznamovanie protispoločenskej činnosti a poskytovanie ochrany **upravuje aj situáciu**, v ktorej aj zamestnanci, ktorým bola odovzdaná pošta zamestnancami spravujúcimi doručenu poštu či iným zamestnancom, **sú povinní bezodkladne odovzdať priamo zamestnancom zodpovednej osoby** takú poštu, pri ktorej sa zamestnanec domnieva, **alebo má pochybnosti o jej povahe** ako oznámení protispoločenskej činnosti. Vzhľadom na uvedené zistenia správny orgán konštatuje, že **generálny riaditeľ ako štatutárny orgán spoločnosti** a schvaľovateľ uvedeného interného dokumentu mal postupovať v súlade s týmto predpisom a oznámenie **bezodkladne odovzdať zodpovednej osobe**, nakoľko obsahom oznámenia o protispoločenskej činnosti, ktoré je predmetom tohto správneho konania, bolo okrem iného **aj podozrenie na podvodné konanie firmy, či podozrenie z manipulácií pri verejných obstarávaníach.**
20. Účastník konania vo svojom vyjadrení okrem iného uvádza, že cieľom zavedených postupov podávania oznámení je zamedziť prehliadnutiu oznámenia, napr. jeho dorúčením do nevyžiadanej pošty, jeho zachytením alebo infikovaním položky, alebo ako potenciál hrozby z pohľadu kybernetickej bezpečnosti. Rešpektovanie určitého kanála

nahlasovania je dôležité tiež s ohľadom na dodržanie zákonných lehôt na preverenie oznámenia zo strany zamestnávateľa. Dodržanie stanovených postupov je napokon podstatné aj z pohľadu oznamovateľa. Oznámenia majú byť podávané bezodkladne po ich zistení, aby mohla byť vyvodená prípadná zodpovednosť a prijaté príslušné nápravné opatrenia. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že oznámenie adresované štatutárnemu orgánu, z ktorého je zrejmé, že oznamovateľ je zamestnancom alebo bývalým zamestnancom spoločnosti a obsahom ktorého je podozrenie na protispoločenskú činnosť, o ktorej sa zamestnanec dozvedel pri výkone svojej práce, **nezbavujú zamestnávateľa povinnosti vyplývajúcich mu z § 10 zákona o ochrane oznamovateľov**. Štatutárny orgán, ako zástupca zamestnávateľa, ktorému zo zákona vyplýva povinnosť mať vnútorný systém preverovania oznámení, a ktorý nesie priamu zodpovednosť za porušenie niektorej z povinností vyplývajúc mu z § 10 a § 11 zákona o ochrane oznamovateľov by mal uskutočniť všetky kroky na to, aby k porušeniu zákona nedošlo. Navyiac, tento postup potvrdzuje aj samotný Interný dokument zamestnávateľa PGR 1/2015 Oznamovanie protispoločenskej činnosti a poskytovanie ochrany a Informácia o vnútornom systéme oznamovania a preverovania protispoločenskej činnosti, ktorý rovnako potvrdzuje povinnosť **okamžite postúpiť doručené oznámenie o protispoločenskej činnosti zodpovednej osobe** v prípade, ak sa dostane do dispozície iného zamestnanca spoločnosti. Navyše, v zmysle § 10 ods. 1 zákon o ochrane oznamovateľov je zodpovedná osoba viazaná výlučne pokynmi štatutárneho orgánu zamestnávateľa. Z uvedeného dôvodu správny orgán považuje argument účastníka konania, že email oznamovateľa adresovaný generálnemu riaditeľovi nemožno považovať za oznámenie o protispoločenskej činnosti, **za nedôvodný**.

21. Argumentáciu účastníka konania, že oznámenie o protispoločenskej činnosti bolo generálnemu riaditeľovi doručené zo súkromnej emailovej adresy oznamovateľa, pričom v ňom oznamovateľ uviedol výlučne svoje meno a priezvisko a ostatné osobné údaje umožňujúce jeho nezameniteľnú identifikáciu neuviedol, správny orgán rovnako považuje za neopodstatnenú a formalistickú. Zákon o ochrane oznamovateľov, ako aj interné dokumenty spoločnosti neupravujú, resp. **neukladajú oznamovateľovi povinnosť** pri podávaní oznámení sa identifikovať tak, aby ho nebolo možné zameniť s inou osobou. Naopak, interný dokument spoločnosti PGR 1/2015 Oznamovanie protispoločenskej činnosti a poskytovanie ochrany v časti III. „Vymedzenie základných pojmov“ ustanovuje, že oznámenie, v ktorom nie je uvedené meno, priezvisko a adresa pobytu zamestnanca, ktorý ho podáva, sa považuje za anonymné. Zodpovedná osoba je teda povinná preveriť aj takéto oznámenie. V tejto súvislosti Správny orgán vyhodnotil, že uvedená argumentácia zamestnávateľa neobstojí a **oznámenie o protispoločenskej činnosti malo byť zo strany zamestnávateľa riadne zaevidované a preverené**.
22. K vyjadreniu účastníka konania, v ktorom uvádza, že podnetom poukazujúcim na údajnú protispoločenskú činnosť z obdobia rokov 2004 až 2021, ktorý oznamovateľ podal pri skončení pracovného pomeru, je značne spochybniteľná jeho dobrá viera v dosiahnutie

účelu protikorupčnej politiky spoločnosti, správny orgán uvádza, že konanie v dobrej viere sa viaže na pravdivosť uvádzaných skutočností a nie k motívu podania oznámenia. Inak povedané, správny orgán neskúma motív podania oznámenia o protispoločenskej činnosti. **Pri posudzovaní dobrej viery je podstatné, či oznamovateľ mal rozumné dôvody domnievať sa, že informácie v oznámení sú pravdivé.** Uvedené platí aj pri prijímaní a preverovaní oznámení v rámci vnútorného systému preverovania oznámení u zamestnávateľa. V tejto súvislosti správny orgán podotýka, že **účastník konania žiadne takéto argumenty ani dôkazy, ktoré by poukazovali na klamlivé alebo vymyslené tvrdenia oznamovateľa, vo svojom vyjadrení nepredložil.** Správny orgán na preukázanie svojho právneho záveru poukazuje na ustanovenie § 2 písm. h) zákona o ochrane oznamovateľov: *„konaním v dobrej viere je konanie fyzickej osoby, ktorá vzhľadom na okolnosti, ktoré sú jej známe a vedomosti, ktoré v čase oznámenia má, sa odôvodnene domnieva, že uvádzané skutočnosti sú pravdivé, v pochybnostiach sa konanie považuje za konanie v dobrej viere, dovtedy, kým sa nepreukáže opak.“*, a zároveň na znenie bodu 32 recitálu SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2019/1937 z 23. októbra 2019 o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie: *„Aby nahlasujúce osoby mohli využívať ochranu podľa tejto smernice, mal by sa vzťahom na okolnosti a informácie, ktoré majú v čase nahlasovania k dispozícii, odôvodnene domnievať, že skutočnosti, ktoré nahlásili, sú pravdivé. Táto požiadavka je základným prvkom ochrany pred zlomyseľným, neopodstatnenými či hanlivými nahlasovaniami, keďže zaistí uje, aby osoby, ktoré v čase nahlásenia úmyselne a vedome nahlásia nepravdivé alebo zavádzajúce informácie, nemali na ochranu nárok. Zároveň sa touto požiadavkou zabezpečuje, aby o ochranu neprišla nahlasujúca osoba, ktorá nepresné informácie o porušení nahlásila v dobrej viere omylom. Nahlasujúce osoby by mali mať podobne nárok na ochranu podľa tejto smernice aj v prípadoch, keď sa z opodstatnených dôvodov domnievali, že nahlásené informácie patria do jej rozsahu pôsobnosti. **Motívy, ktoré nahlasujúce osoby vedú k nahlasovaniu by nemali byť podstatné pri rozhodovaní o tom, či by sa im mala alebo nemala udeliť ochrana.**“*

23. Účastník konania vo vyjadrení ďalej uvádza, že preverovanie skutočností uvedených v podnete v spoločnosti TRANSPETROL v súčasnosti stále prebieha. Spoločnosť preveruje uvedené skutočnosti, hoci sú vymedzené neurčito a viažu sa na časovo rozsiahle obdobie. Podľa vyjadrenia účastníka konania by výhrada o nedodržaní zákonnej lehoty mohla byť na mieste, avšak výlučne pri striktne formalizovanom chápaní právnej úpravy. Správny orgán v tejto súvislosti a rovnako aj k námietke účastníka konania, v ktorej uvádza, že preverovanie do značnej miery sťažujú neúspešné, opakované pokusy o nadviazanie komunikácie s oznamovateľom za účelom podania vysvetlenia, resp. predloženia dôkazov o tvrdených skutočnostiach uvádza, že zákon o ochrane oznamovateľov v § 10 ods. 5 jasne ustanovuje, že oznámenie má byť preverené do 90 dní od jeho prijatia, pričom túto lehotu je možné predĺžiť o 30 dní s tým, že predĺženie lehoty sa oznamovateľovi oznámi spolu s uvedením dôvodov predĺženia. Podľa § 10 ods. 7 sa má oznamovateľovi oznámiť

výsledok preverenia oznámenia a opatrenia, ak sa prijali na základe preverenia oznámenia, do 10 dní od preverenia oznámenia. V prípade, ak účastník konania po prijatí oznámenia usúdil, že oznamované skutočnosti boli vymedzené neurčito, mal uskutočniť všetky kroky na to, aby bolo možné oznámenie preveriť v zákonom stanovenej 90 dňovej lehote, **teda včas vyzvať oznamovateľa na doplnenie**. Ak účastník konania z objektívnych dôvodov usúdil, že oznámenie nebude možné preveriť v zákonnej lehote, mal oznamovateľa informovať o 30 dňovom predĺžení spolu s uvedením dôvodov predĺženia. Z emailovej komunikácie oznamovateľa, ako aj z výzvy na predloženie dôkazov správny orgán považuje za preukázané, že účastník konania v rámci zákonnej 90 dňovej lehoty **nevyzval oznamovateľa na doplnenie dôkazov, ani neoznámil oznamovateľovi predĺženie lehoty, čím porušil základnú povinnosť, ktorá mu vyplýva z ustanovenia § 10 ods. 5 a 7 zákona o ochrane oznamovateľov**.

24. Na základe vykonaného dokazovania má správny orgán záverom konštatuje, že účastník konania si nesplnil ani evidenčné povinnosti vyplývajúce z ustanovenia § 11 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov, a to tým, že oznámenie o protispoločenskej činnosti, ktoré mu bolo doručené dňa 27. 10. 2021 **nezaevidoval do evidencie prijatých oznámení o protispoločenskej činnosti**, čím rovnako naplnil skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 19 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov.

Sankcia

25. Správny orgán uvádza, že správne trestanie v zákone o ochrane oznamovateľov vychádza z princípu objektívnej zodpovednosti, ktorý spočíva v tom, že pri naplnení zákonom stanovenej skutkovej podstaty správneho deliktu, správny orgán skúma výlučne objektívnu stránku správneho deliktu, teda len rozpor právneho stavu so stavom skutočným, resp. porušenie zákonom ustanovenej povinnosti. **Správny orgán na základe vykonaného dokazovania a z podkladov pre rozhodnutie má za dostatočne a jednoznačne preukázané naplnenie obligatórných znakov skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 19 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov**.
26. Pokiaľ ide o výšku uloženej pokuty za správny delikt podľa § 19 ods. 1, ods. 2 zákona o ochrane oznamovateľov, je v diskrečnej právomoci správneho orgánu určiť výšku pokuty v rámci zákonom stanoveného rozpätia do 20 000 eur. Pri ukladaní pokuty správny orgán prihliadol na závažnosť, spôsob, trvanie a následky protiprávneho konania ako aj na opakované porušenie povinnosti a rovnako aj na to, či sa týmto konaním porušili viaceré povinnosti.
27. Správny orgán konštatuje, že účastník konania oznámenie o protispoločenskej činnosti neprijal, nezaevidoval a nepreveril v zákonom stanovenej lehote, oznamovateľa ani po roku od podania oznámenia neinformoval o výsledku preverenia oznámenia, čím účastník konania porušil viaceré povinnosti v zmysle zákona o ochrane oznamovateľov. V tejto súvislosti správny orgán pokladá za dôležité zdôrazniť, že pri budovaní dôvery

zamestnancov v interné systémy oznamovania je dôležité, a to obzvlášť u zamestnávateľov s vyšším počtom zamestnancov, a tých, ktorí nakladajú s majetkom štátu, aby vnútorné systémy preverovania oznámení **boli funkčne nastavené**, aby oznámenia boli náležité a v zákonom stanovenej lehote **preverené**, a tiež aby oznamovateľ **disponoval informáciou o preverení jeho oznámenia**. Funkčnosť a dôveryhodnosť vnútorných systémov preverovania oznámení je dôležitým nástrojom prevencie porušovania zákona ako aj odhaľovania podvodov a nekalých praktík. Tie sú obzvlášť dôležité v spoločnostiach, ktoré majú potenciál dosahovať vysoké finančné obraty a spoločnostiach vo vlastníctve štátu, nielen pokiaľ ide o dôveru zamestnancov ale aj širokej verejnosti. Správny orgán v neposlednom rade považuje za vysoko neúčelné a v rozpore so zákonom, v odpovedi na doručené oznámenie používať akékoľvek náznaky zastrašovania alebo priame zastrašovanie, napríklad vo forme uvedenej v odpovedi účastníka konania na prijatý podnet, ktorý bol adresovaný oznamovateľovi: *„je Vaším právom nakladať s prezentovanými názormi podľa Vášho rozhodnutia, za čo však nesiete tiež plnú právnu zodpovednosť. Samozrejme, i spoločnosť TRANSPETROL, a.s. využije všetky právne prostriedky na ochranu svojho mena“*, a to **predovšetkým zo strany štatutárneho orgánu**, ktorý má byť základným garantom motivácie zamestnancov v dôveru vnútorných systémov oznamovania a preverovania oznámení o protispoločenskej činnosti.

28. Správny orgán v súvislosti s požiadavkou prísnej individualizácie sankcie, zohľadňoval okolnosti konkrétneho prípadu a **ako poľahčujúcu okolnosť** zohľadnil skutočnosť, že účastník konania má riadne zriadený interný systém preverovania oznámení a v tej súvislosti má určenú zodpovednú osobu a náležite vypracovaný interný dokument, ako aj to, že zamestnanci spoločnosti s ním boli oboznámení a v neposlednom rade fakt, že účastník konania sa správneho deliktu, za ktorý sa ukladá pokuta, dopustil prvýkrát. Správny orgán pri ukladaní pokuty vzal do úvahy aj skutočnosť, že obsah oznámenia, v ktorom sa prelínali osobné pracovnoprávne ponosy a podozrenia na páchanie protispoločenskej činnosti mohlo predstavovať výzvu z hľadiska správnej kvalifikácie a rozhodnutia o ďalšom postupe. Zároveň však správny orgán podotýka, že aj oznámenia, ktorých obsah nie je jednoznačný, nesmú byť odmietnuté, či nepreverené, a to navyše bez riadnej evidencie. V tento súvislosti správny orgán prihliadol aj na skutočnosť, že účastník konania v konečnom dôsledku pristúpil k prevereniu uvádzaných skutočností. Je však potrebné zdôrazniť, že v rámci naplnenia efektívnosti vnútorných systémov preverovania oznámení je najdôležitejšou súčasťou **práve fáza výsledku preverenia oznámenia a prijatia príslušných nápravných opatrení**. Účastník konania má teda v rámci predmetného prebiehajúceho preverenia oznámenia stále povinnosť v zmysle § 10 ods. 7 zákona o ochrane oznamovateľov po preverení oznámiť oznamovateľovi výsledok preverenia oznámenia a opatrenia, ktoré budú prijaté vzhľadom na zistené výsledky. Podstatou a cieľom zavedených vnútorných systémov preverovania oznámení je dosiahnuť, aby sa každé podozrenie na páchanie protispoločenskej činnosti riadne preverilo, a aby sa

úooÚRAD NA OCHRANU
OZNAMOVATEĽOV

v prípade potvrdenia podozrení prijali také opatrenia, ktorými sa zamedzí ich opätovnému páchaniu, pričom oznamovateľ má byť o výsledkoch preverenia vždy informovaný.

29. Z pohľadu filozofie správneho trestania je podľa správneho orgánu účelnejšie pri trestaní prvopáchatela klásť dôraz predovšetkým na preventívnu a výchovnú funkciu trestu, t. j. uložiť prvopáchatelovi v rámci zákonom stanoveného sankčného rozpätia miernejší trest a až v prípade recidívy to zohľadniť ako priť ažujúcu okolnosť odôvodňujúcu uloženie prísnejšieho trestu. Z uvedených dôvodov, rovnako ako aj po zohľadnení priť ažujúcich a poľahčujúcich okolností pristúpil správny orgán k uloženiu pokuty v dolnej hranici sadzby.

30. Na základe uvedeného bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podľa § 53 a nasl. správneho poriadku podať odvolanie. Odvolanie je možné podať na Úrad na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti, Námestie slobody 29/29, 811 06 Bratislava a to do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia účastníkovi konania. Ak toto rozhodnutie po vyčerpaní prípustných riadnych opravných prostriedkov nadobudne právoplatnosť, jeho zákonnosť môže byť preskúmaná súdom podľa zákona č. 162/ 2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

elektronický podpis

JUDr. Nikola Jaborníková
riaditeľka právneho odboru

Doručuje sa:

1. TRANSPETROL, a.s., sídlom Šumavská 38, 821 08 Bratislava 2, IČO: 31 341 97, zastúpený advokátskou kanceláriou SOUKENÍK – ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711